

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Hovedutvalg for livsløp og samhandling	
	Kommunestyret - Bjugn kommune	

Saksbehandler: Kjetil By Rise

Utredning elevtetthet per lærerårsverk i grunnskolen

Sakens bakgrunn og innhold:

Denne utredningen er basert på punkt 2 i bestillingen fra kommunestyremøtet 30.4.2013:

Endelig vedtak:

1. Konsekvensene ved å gjennomføre tiltak i framlagte liste dat. 30.04.13 må utredes.
2. **Kommunestyret ber rådmannen utrede kostnad med drift av grunnskolen basert på elevtetthet pr. lærerårsverk som både for barnetrinnet og ungdomstrinnet som nivå ikke skal ligge under tetthetsgraden til sammenlignbare kommuner eller fylkesgjennomsnittet.**
3. Kommunestyret ber rådmannen foreta en totalgjennomgang av PRO-tjenesten ved bruk av 'Telemarksforskning med sikte på effektivisering av driften.
4. Kommunestyret ber rådmannen fremme forslag til økonomiplan til junimøtet som behandles i kommunestyret i september. Økonomiplanen skal danne grunnlag for søknad om tiltaksmidler i forbindelse med etablering av kampflybasen.
5. Investeringsbudsjettet økes ikke uten at konsekvensene for driftsbudsjettet er utredet og nøye vurdert.

Grunnlag

Tallene i tabell 1-10 er hentet fra Skoleporten som igjen baseres på GSI-rapportering fra kommunene. De siste tilgjengelige tallene er fra rapporteringen for skoleåret 2012/13 innsendt i oktober 2012.

For å få et reelt sammenligningsgrunnlag må man være klar over at fylkestallene som kommer opp i skoleporten (og i rapporten der man spør om snittet fra fylket) er en matematisk sammenstilling av alle elever i fylkets kommuner delt på rapporterte lærertimer i hele fylket.

Ved en slik sammenstilling blir tallene svært misvisende da blant annet Trondheim med halvparten av elevene i fylket har en langt lavere lærertetthet enn i de mindre kommunene.

Skoleporten rapporterer en gjennomsnittlig lærertetthet i ordinær undervisning på 17,00 i Sør-Trøndelag, mens snittet av de enkelte kommuners tetthet er 14,41.

Rådmannen mener derfor det mest reelle er å se på den gjennomsnittlige lærertettheten i de enkelte kommuner som snitt.

Det er allerede endringer i elevsammensetning og utgifter etter oktober 2012, men rådmannen velger å forholde seg til disse tallene. Elevtallet i grunnskolen er satt til 533 selv om dette tallet allerede er noe lavt.

Tabellene 1-5 er sammenligninger mellom kommunene i Sør-Trøndelag mens tabellene 6-10 omhandler kostragruppe 1 som kan kalles sammenlignbare kommuner.

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir statistikk om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Det finnes tall om f.eks. pleie- og omsorgstjenester, barnehagedekning og saksbehandlingstid, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet.

Det er en utfordring å definere "sammenlignbare kommuner". Alternativet til å bruke kostragruppen er å plukke ut kommuner med samme inntekstgrunnlag, geografi, befolkningsstørrelse osv, noe som ville blitt svært komplisert og tidkrevende.

Bjugn og Fylkesgjennomsnittet

Som det framkommer av tabell 1 har Bjugn kommune (11,3) noe lavere lærertetthet på barnetrinnet enn fylkessnittet (11,06).

For å komme opp på snittet mangler ett årsverk.

For ungdomstrinnet (tabell 2) ligger Bjugn (13,0) litt over fylkessnittet (13,29).

For å komme ned på snittet må Bjugn redusere med 0,9 årsverk.

Det er verdt å merke seg at disse to tabellene omhandler alle undervisningstimer, og ikke skiller mellom ordinær undervisning og blant annet spesialundervisning.

I tabell 3 (der timer til blant annet spesialundervisning er trukket ut, men som ikke skiller mellom barne- og ungdomstrinn) framkommer det at Bjugn (15,20) har lavere lærertetthet enn snittet i fylket (14,41).

For å komme opp på snittet mangler Bjugn 1,9 årsverk.

Tallene underbygges i tabell 4 som viser at elevene får færre undervisningstimer i Bjugn (67,00) enn fylkessnittet (69,28), og i tabell 5 som viser at Bjugn (10,70) har flere elever per undervisningstime enn snittet i fylket (10,64).

For å komme opp på snittet mangler Bjugn 0,3 årsverk.

Bjugn og sammenlignbare kommuner

I tabell 6 kommer det fram at Bjugn (11,30) har høyere lærertetthet enn snittet for kostragruppe 1 (11,57) på barnetrinnet.

For å komme ned på snittet må Bjugn kommune redusere med 1,1 årsverk.

Bjugn (13,00) har også høyere lærertetthet enn kostragruppe 1 (13,34) på ungdomstrinnet (tabell 7).

For å komme ned på snittet må Bjugn kommune redusere med 1,04 årsverk.

Det er verdt å merke seg at disse to tabellene omhandler alle undervisningstimer, og ikke skiller mellom ordinær undervisning og blant annet spesialundervisning.

I tabell 8 (der timer til blant annet spesialundervisning er trukket ut) har Bjugn (15,20) noe større lærertetthet enn kostragruppe 1 (15,34).

For å komme ned på snittet må Bjugn kommune redusere med 0,33 årsverk.

Dette underbygges også i tabell 9 som viser at Bjugn (67,00) har flere undervisningstimer per elev enn snittet i kommunegruppa (65,32). Tabell 10 viser at Bjugn (10,70) har færre elever per årsverk til undervisning enn kostragruppe 1 (10,98).

For å komme ned på snittet må Bjugn kommune redusere med 1,25 årsverk.

Vurdering:

Tabellene 5 og 10 viser de tallene som er mest relevante i forhold til Kommunestyrets vedtak.

Disse tabellene viser at Bjugn kommune har flere elever per årsverk til undervisning enn fylkesgjennomsnittet, men færre elever per årsverk til undervisning enn snittet for kostragruppe 1.

Det er verdt å merke seg at disse tallene i stor grad henger sammen med størrelse på trinn og skoler da det er færre elever per årsverk i veldig små skoler enn større skoler.

I praksis betyr dette at Botngård skole har en lærertetthet i ordinær undervisning på 16,6 (jfr tabell 3 og 8) mens Vallersund oppvekstsenter har 13,3 og Fagerenget skole har en lærertetthet på 10,4 (kun barnetrinn).

Samlet for Bjugn kommune er som nevnt lærertettheten i ordinær undervisning 15,20.

Hvis Bjugn kommune skal øke lærertettheten opp til snittet i fylket må kommunen forsterkes med 0,3 årsverk.

Hvis Bjugn kommune skal senke lærertettheten til snittet i kostragruppe 1 må årsverk til undervisning reduseres med 1,3 årsverk.

Folkehelsevurdering:

Elevtetthet i forhold til lærerårsverk har ingen direkte tilknytning til folkehelsen som sådan, men læreres mulighet til å følge opp den enkelte elev, faglig og sosialt, vil reduseres med økende antall elever læreren har ansvar for.

Oppsummering:

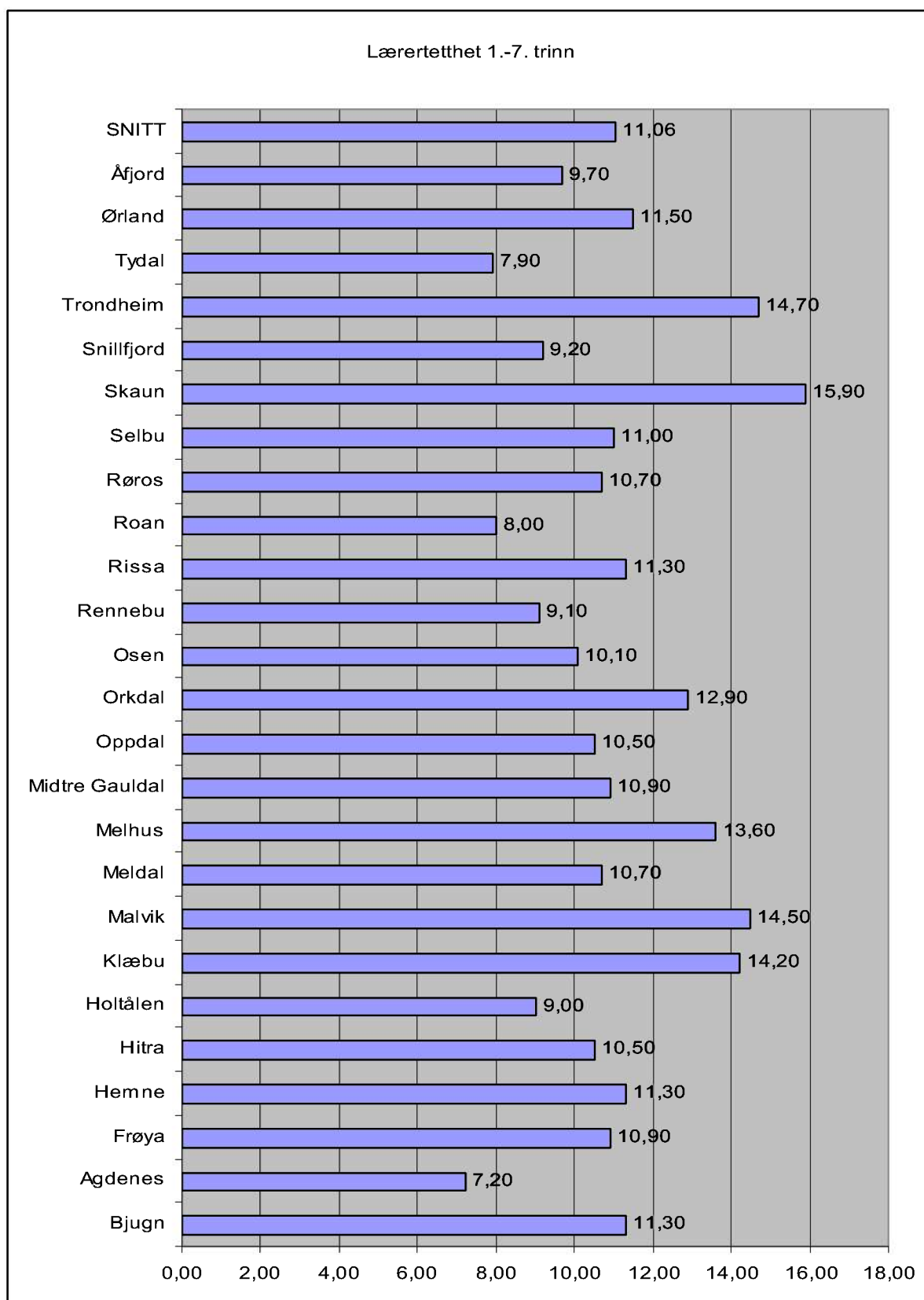
Hvis Bjugn kommune skal øke lærertettheten opp til snittet i fylket må kommunen forsterkes med 0,3 lærerårsverk.

Hvis Bjugn kommune skal senke lærertettheten til snittet i kostragruppe 1 må årsverk til undervisning reduseres med 1,3 lærerårsverk.

Konklusjonen er derfor at i forhold til kommunestyrets vedtak må Bjugn kommune fjerne 1,25 årsverk til undervisning i grunnskolen for å komme ned på snittet i kostragruppe 1.

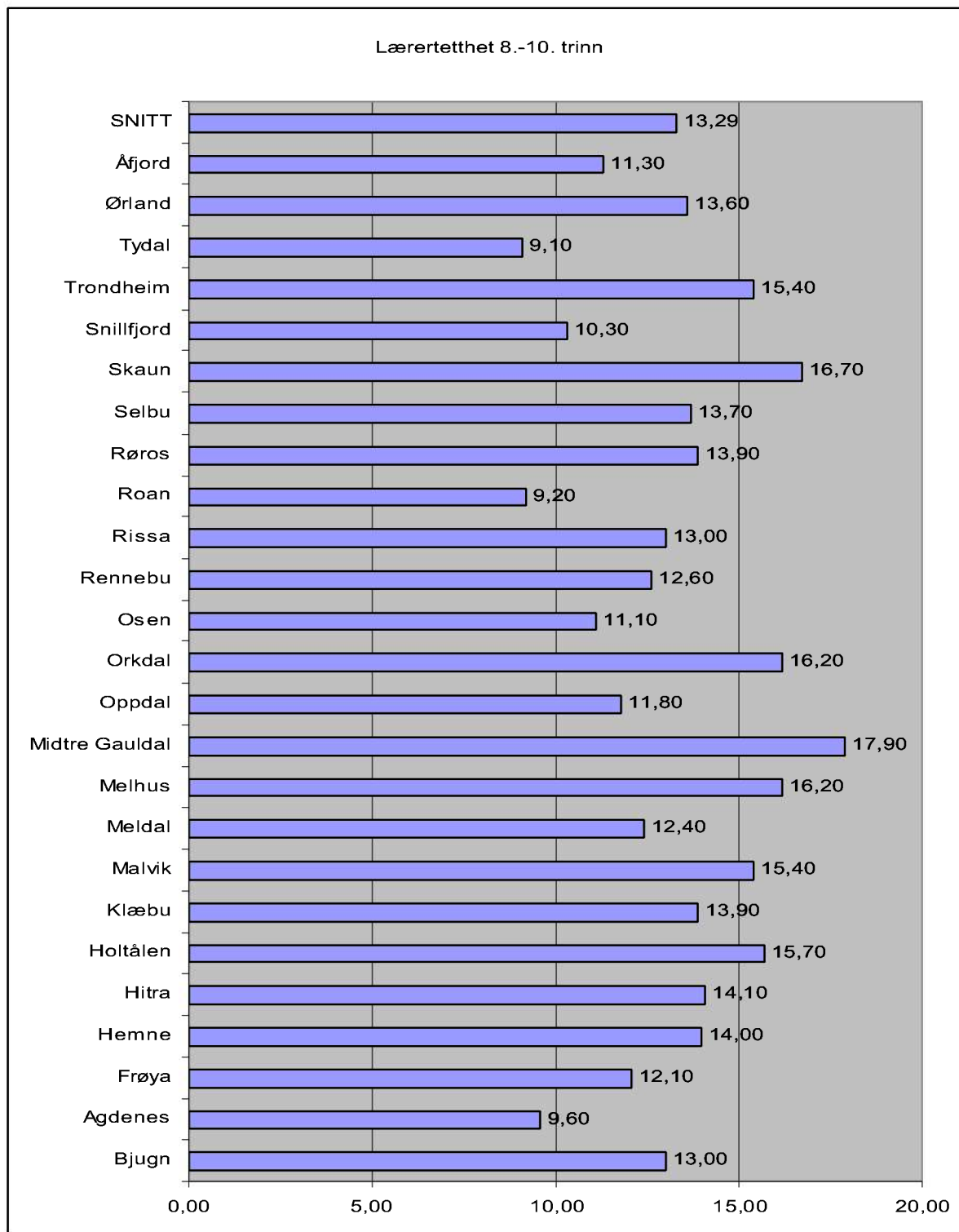
Grovt regnet tilsvarer dette en kostnadsreduksjon på rundt 1 million.

Tabell 1

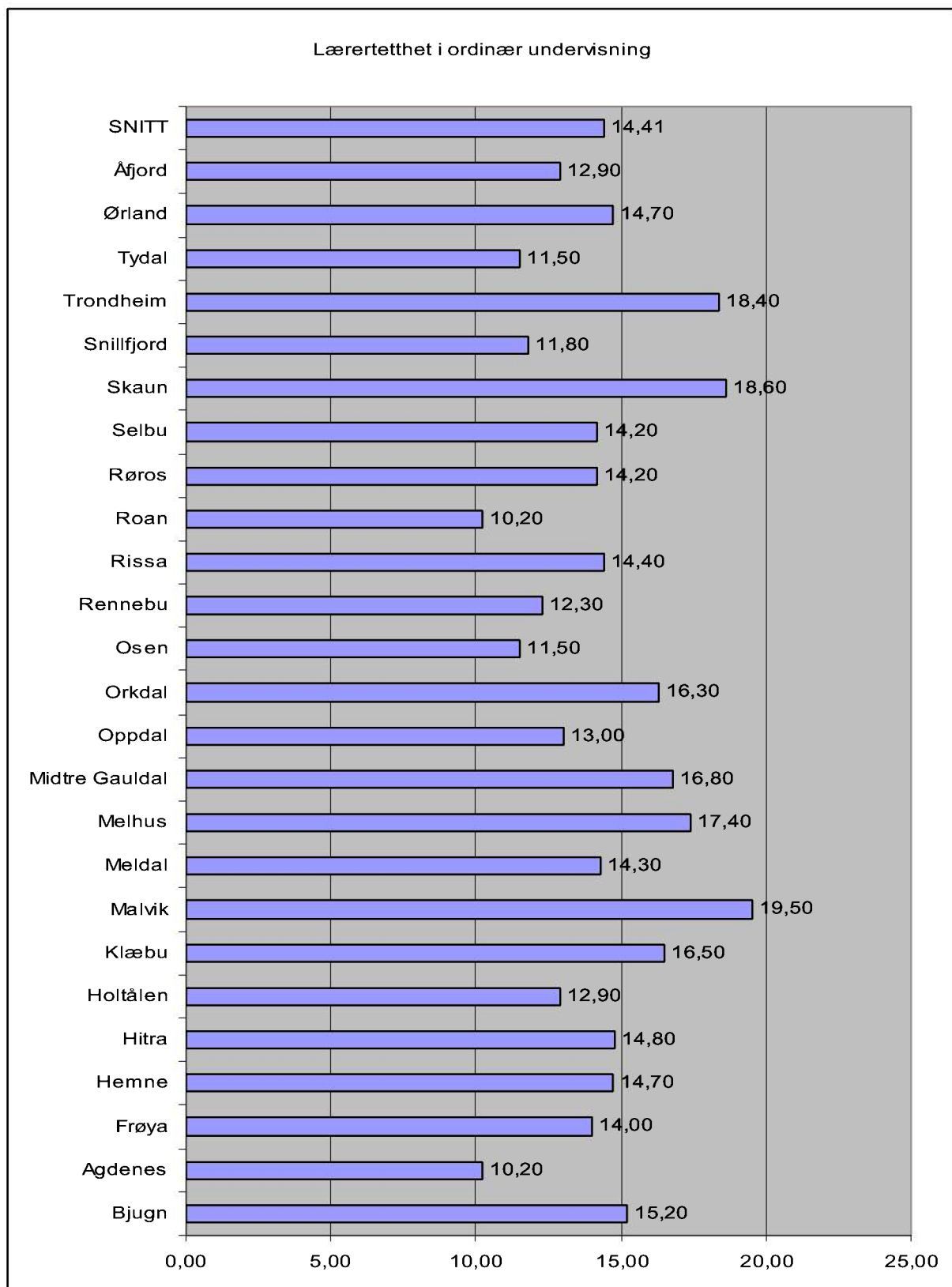
Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet på 1.-7. trinn ned på skolenivå. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Tabell 2

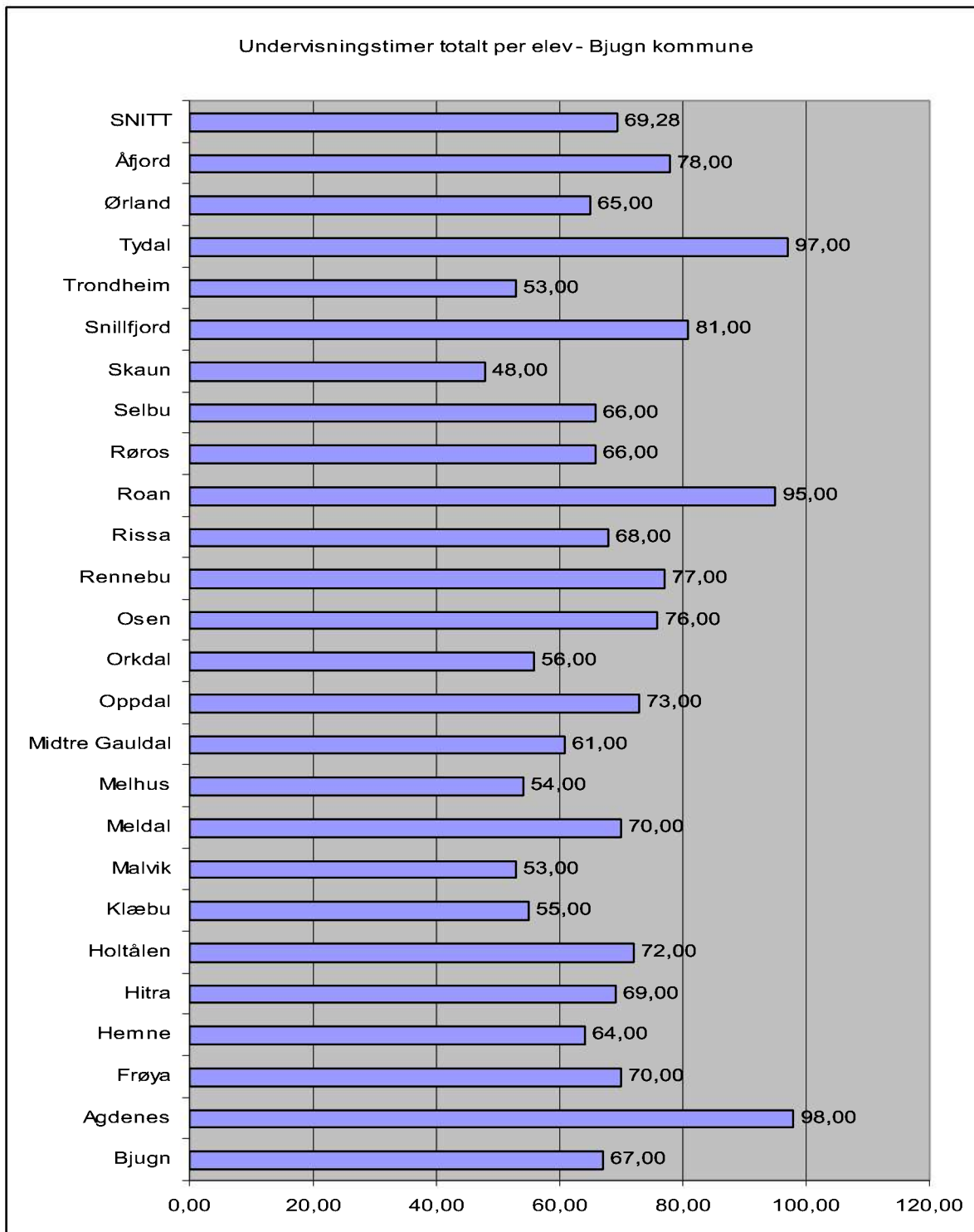
Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet på 8.-10. trinn ned på skolenivå. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Tabell 3

Lærertetthet er definert som forholdet mellom elevtimer minus timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring og ordinære undervisningstimer pluss oppdeling til samiske språkalternativer. Dette er en indikasjon på elever per lærer i ordinær undervisning, og ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk regnes ikke med. I andre sammenhenger kalles dette målet gruppestørrelse 2.

Tabell 4

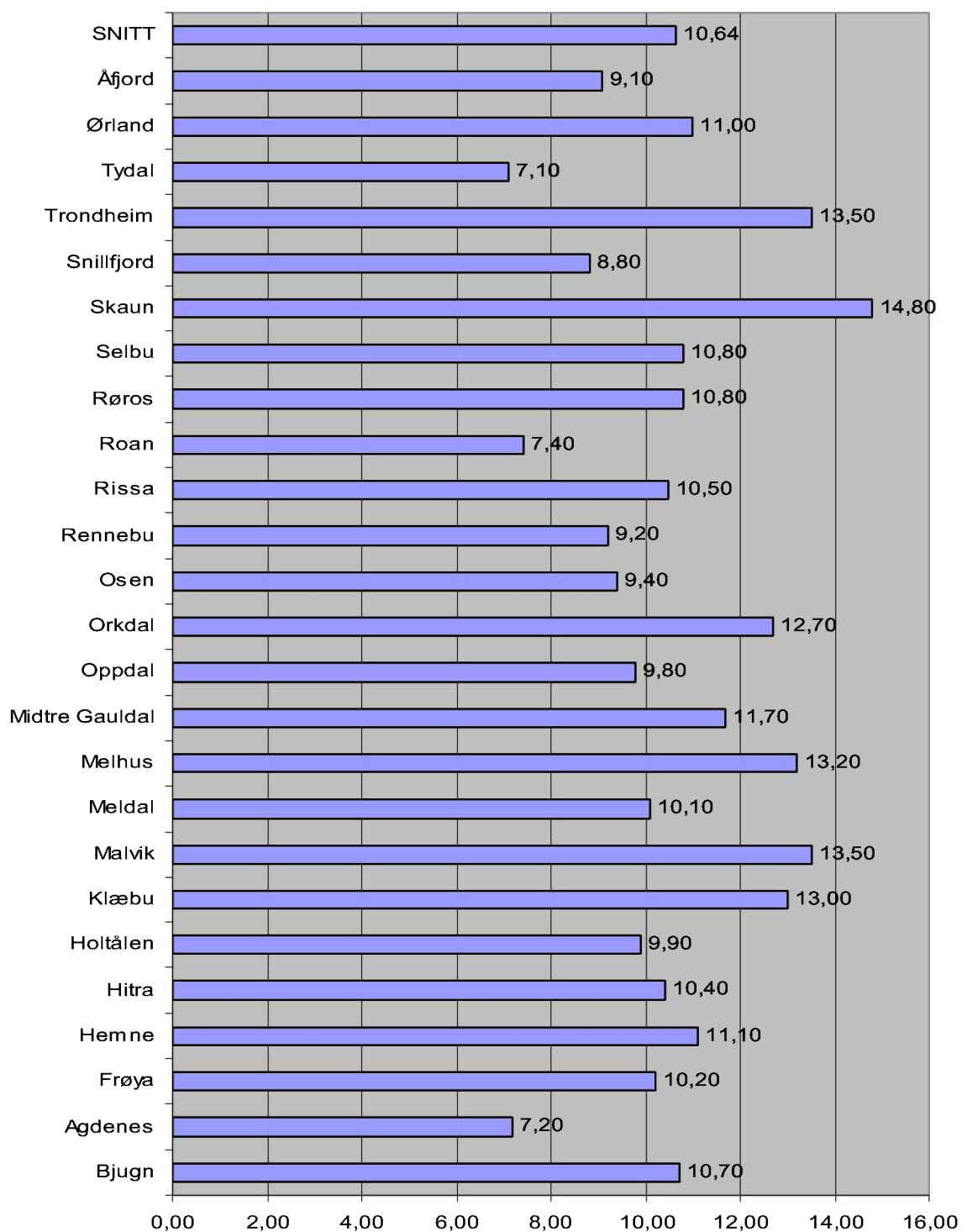

Indikatoren viser totalsum for antall undervisningstimer per elev. I denne indikatoren inngår følgende delskåre:

- ordinære undervisningstimer per elev
- undervisningstimer til spesialundervisning per elev
- undervisningstimer til språkopplæring per elev
- undervisningstimer til samiske språkalternativer per elev
- undervisningstimer til finsk som andrespråk per elev
- undervisningstimer til tegnspråk

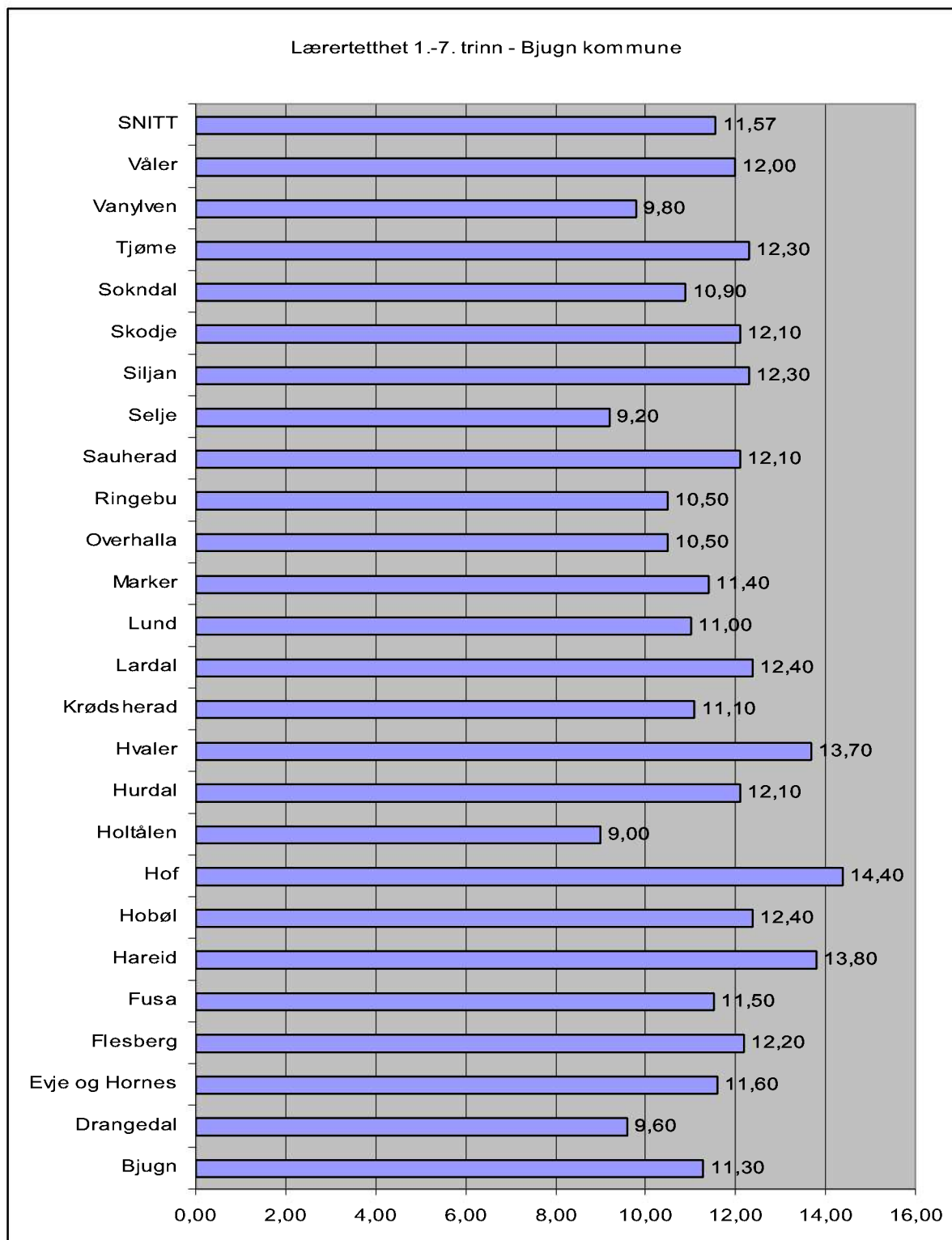
Tabell 5

Antall elever per årsverk til undervisning

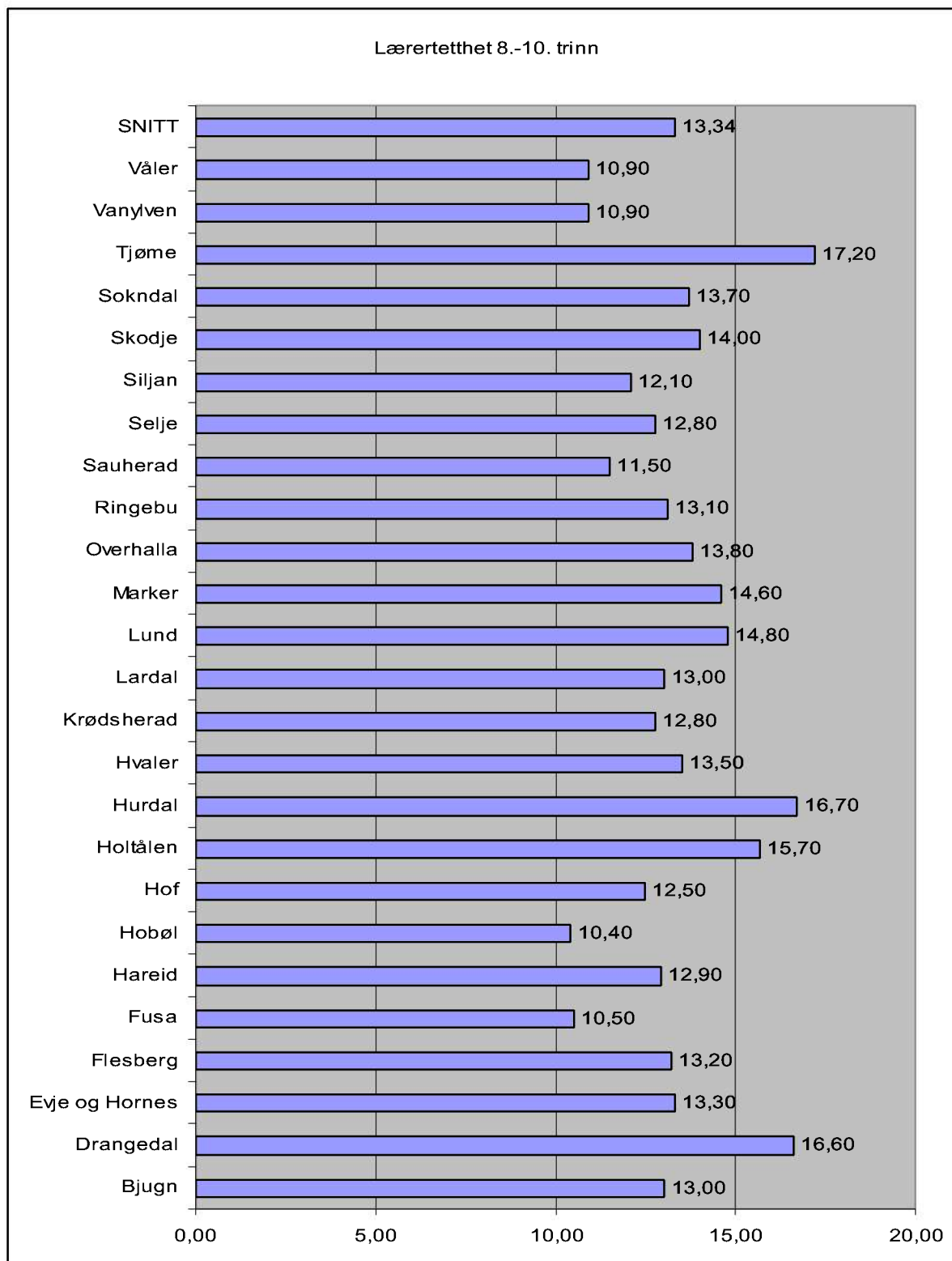
Indikatoren viser antall elever per beregnede årsverk til undervisning.
 Årsverkene er beregnet ved å dividere årstimer på årsrammen. Det er benyttet 741 timer på barnetrinnet og 656 timer på ungdomstrinnet.

Tabell 6

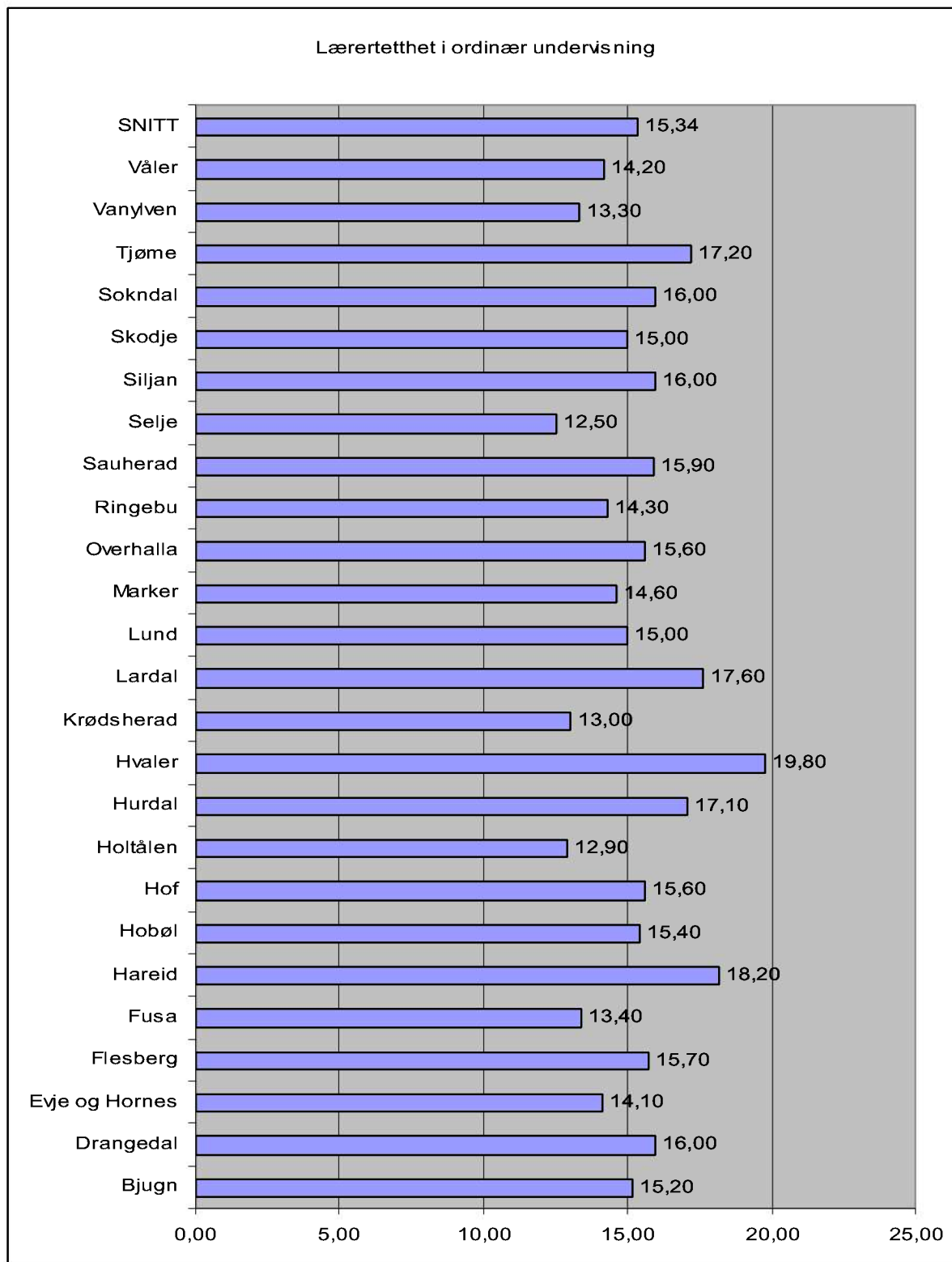
Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet på 1.-7. trinn ned på skolenivå. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Tabell 7

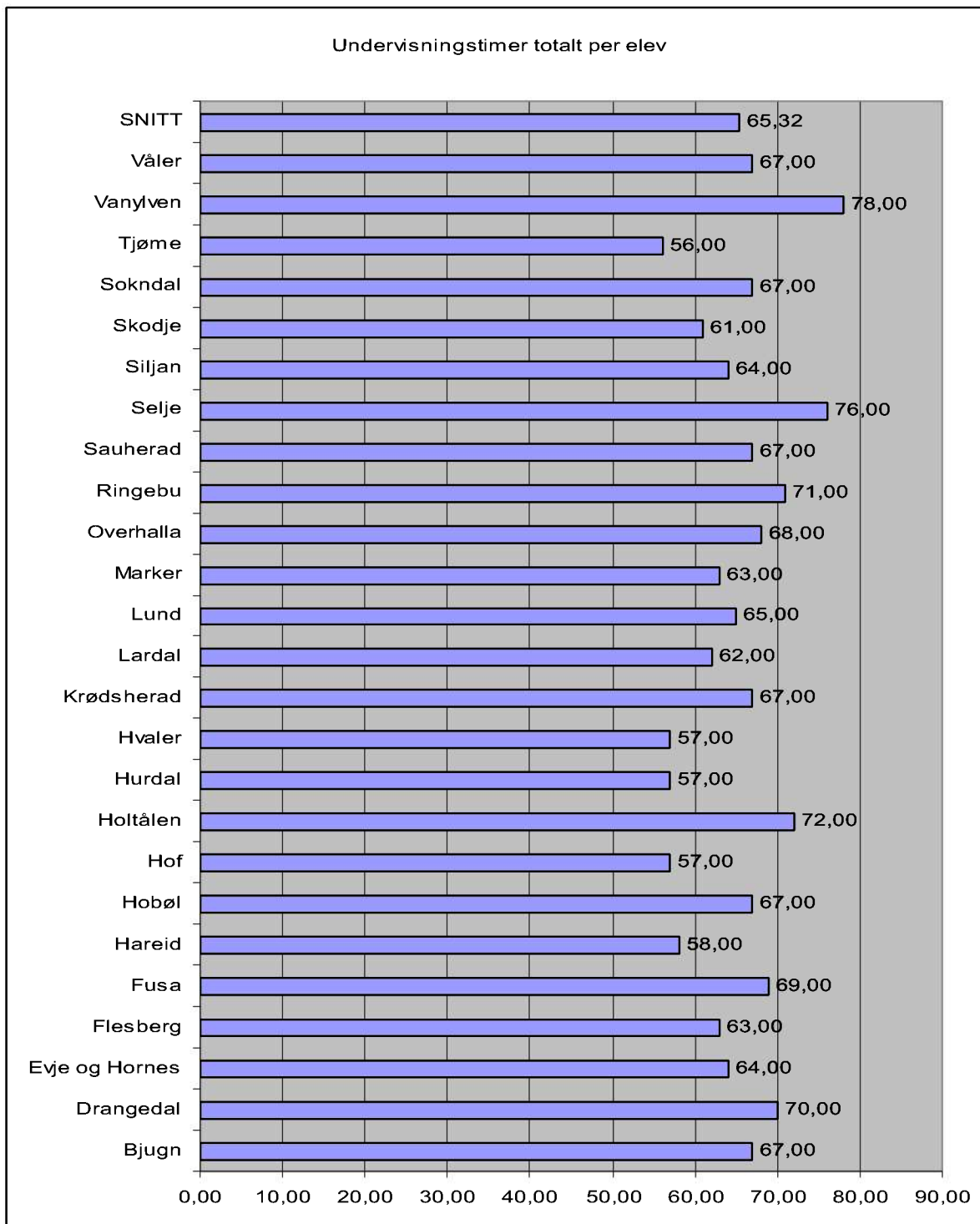
Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet på 8.-10. trinn ned på skolenivå. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Tabell 8

Lærertetthet er definert som forholdet mellom elevtimer minus timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring og ordinære undervisningstimer pluss oppdeling til samiske språkalternativer. Dette er en indikasjon på elever per lærer i ordinær undervisning, og ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk regnes ikke med. I andre sammenhenger kalles dette målet gruppestørrelse 2.

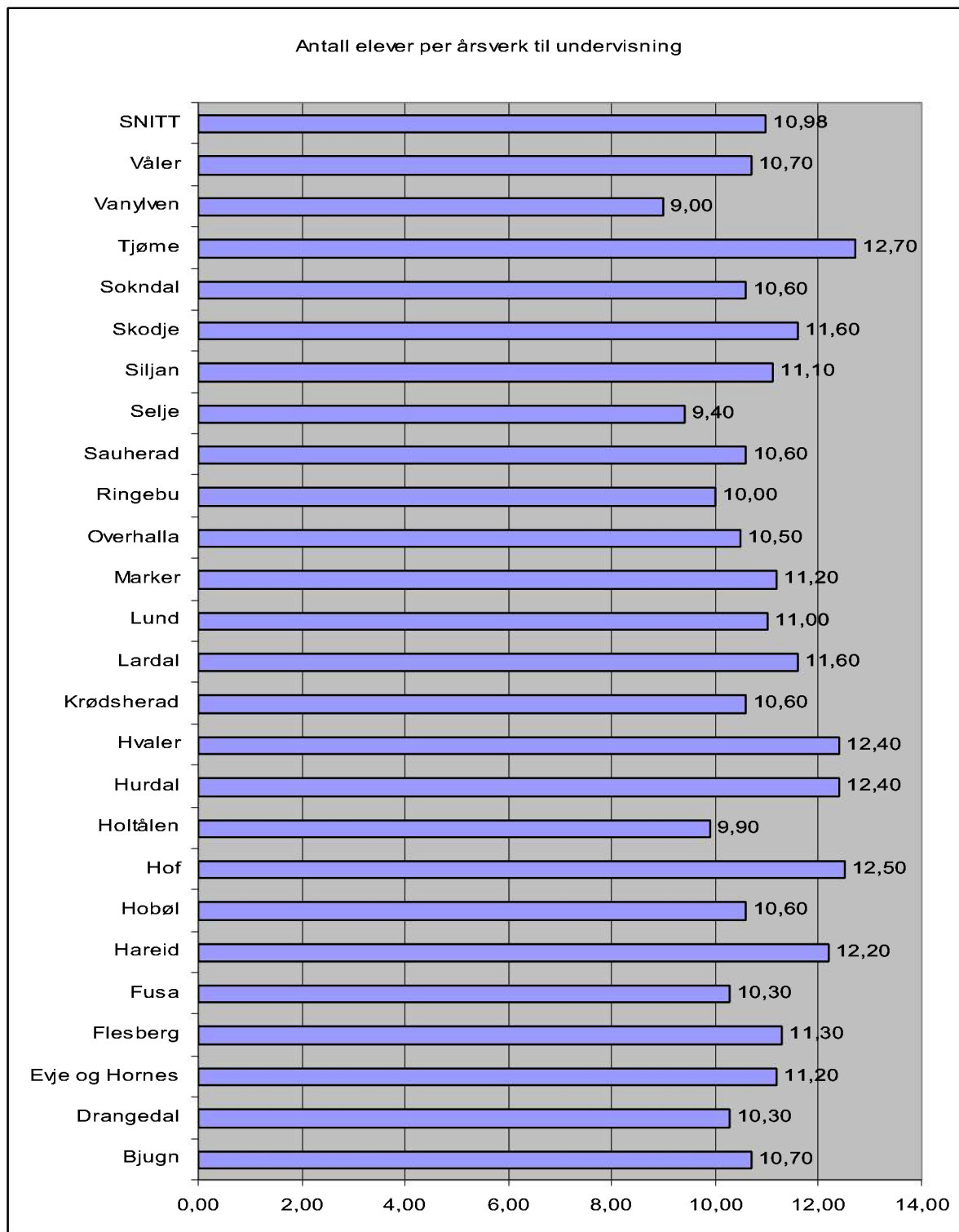
Tabell 9

Indikatoren viser totalsum for antall undervisningstimer per elev. I denne indikatoren inngår følgende delskåre:

- ordinære undervisningstimer per elev
- undervisningstimer til spesialundervisning per elev
- undervisningstimer til språkopplæring per elev
- undervisningstimer til samiske språkalternativer per elev
- undervisningstimer til finsk som andrespråk per elev
- undervisningstimer til tegnspråk

Tabell 10

Indikatoren viser antall elever per beregnede årsverk til undervisning.
 Årsverkene er beregnet ved å dividere årstimer på årsrammen. Det er benyttet 741 timer på barnetrinnet og 656 timer på ungdomstrinnet.

Ordførerens/Hovedutvalgslederens innstilling: